

Huvudman

Borlänge kommun
kommun@borlange.se

Beslut

Datum 2025-11-28

Dnr SI 2025:2145

Sida 1 (4)

Ärendet

Tillsyn av kommunal vuxenutbildning Vuxenutbildningen, SFI i Borlänge kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 22 maj 2025

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2025 genomfört en tillsyn av Vuxenutbildningen, SFI i Borlänge kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande lärare, extra anpassningar, anmälan av kränkande behandling, kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer samt kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck, beslut om betyg och betygskatalogen.

Skolinspektionen har den 22 maj 2025 beslutat att förelägga Borlänge kommun att senast den 23 september 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande lärare, beslut om betyg och betygskatalog.

Borlänge kommun har den 9 september och den 9 oktober 2025 inkommit med redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Borlänge kommun har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 22 maj 2025 att Borlänge kommun inte fullföljde sin skyldighet att säkerställa att eleverna vid Vuxenutbildningen, SFI ges undervisning av legitimerade och behöriga lärare, samt att endast den som har legitimation anställs som lärare utan tidsbegränsning. Skolinspektionens utredning visade bland annat att det fanns fyra obehöriga lärare som undervisade i kurser i svenska för invandrare (SFI), varav två var legitimerade lärare, samt att en av lärarna som saknade lärarlegitimation var anställd utan tidsbegränsning.

Av huvudmannens redovisning inför förevarande uppföljningsbeslut framgår bland annat att huvudmannen har annonserat för tre tjänster som SFI-lärare på vuxenutbildningen, en tillsvidaretjänst och två visstidstjänster.

Vidare framgår av huvudmannens redovisning att en av de olegitimerade lärarna har fått sin lärarlegitimation och är nu behörig att undervisa i SFI. Av huvudmannens redovisning framgår vidare att den lärare som saknar lärarlegitimation och är tillsvidareanställd är omplacerad, samt att en av de legitimerade lärarna som saknar behörighet att undervisa i SFI inte längre undervisar i SFI. Huvudmannen uppger även att gällande den andra legitimerade läraren som saknar behörighet att undervisa i SFI har rekryteringsförsök inte lett till anställning av en ny legitimerad lärare med behörighet att undervisa i SFI. Huvudmannen bedömer därmed att den legitimerade läraren som saknar behörighet att undervisa i SFI är lämplig att bedriva undervisningen.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen (2010:800)).

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 2 kap. 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande (2 kap. 18 § skollagen).

Endast den som har legitimation får anställas som lärare eller förskollärare i skolväsendet utan tidsbegränsning (2 kap. 20 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslut om betyg och betygskatalogen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 22 maj 2025 bedömde Skolinspektionen att Borlänge kommun inte uppfyllde författningarnas krav vad gäller beslut om betyg och

betygskatalog vid Vuxenutbildningen, SFI. Skolinspektionen konstaterade att lärare som saknar legitimation självständigt har fattat beslut om betyg och signerat betyget tillsammans med rektorn i betygskatalogen.

Huvudmannen har inkommit med en redovisning som avser bland annat samtliga betygskataloger från den 23 maj 2025 till den 19 september 2025. Av redovisningen framgår att lärare som saknar legitimation har fattat beslut om betyg samt signerat betygskatalogen tillsammans med en lärare som har legitimation. Det framgår även att rektorn inte längre signerar betygskatalogen tillsammans med olegitimerade lärare.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen).

Om fler än en lärare bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas och bara någon eller några av dessa är legitimerade, ska betyget beslutas av den eller de legitimerade lärarna. Om ett betyg är beroende av två eller flera legitimerade lärares bedömning och dessa inte kan enas, ska betyget beslutas av den eller de av dessa lärare som har behörighet att undervisa i det ämne som betyget avser. Om ett betyg är beroende av en bedömning av två eller flera legitimerade lärare som är behöriga att undervisa i det ämne som betyget avser och dessa lärare inte kan enas, ska betyget beslutas av rektorn. Om ett betyg är beroende av en bedömning av två eller flera legitimerade lärare som inte är behöriga att undervisa i det ämne som betyget avser och dessa inte kan enas, ska betyget beslutas av rektorn. (4 kap. 2–3 §§ förordning (2011: 1108) om vuxenutbildning) Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog (4 kap. 11 § förordningen om vuxenutbildning).

Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog ska den eller de som beslutar om ett betyg datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt. (7 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog för vuxenutbildning (SKOLFS 2012:8))

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Erica Underwood

Beslutsfattare
Signerat av: Erica Underwood

X Martina Gregic Hansson

Föredragande
Signerat av: Martina Gregic Hansson